

Katedra střihové skladby

Posudek teoretické diplomové práce – bakalářské

Autorka práce: **Lívia Slimáková**

Název práce: **Skladobná špecifikácia dialógových scén vo filme *Komúna* od Thomasa Vinterberga**

Posudek oponenta

Autor posudku: Michal Böhm, KSS

Hodnocení obsahu a výsledné podoby teoretické diplomové práce:

Vhodnost zvoleného cíle a přístupu práce	B
Relativní úplnost zpracované literatury ke zvolenému tématu	C
Schopnost kriticky vyhodnotit a použít odbornou literaturu	C
Logičnost struktury práce, souvislost jejich kapitol a jejich proporce	B
Jazyková a stylistická úroveň práce	C
Dodržení citační normy (pokud se v textu opakovaně vyskytují přejaté pasáže bez udání zdroje, práce nemůže být doporučena k obhajobě)	E
Obrazové přílohy v dostatečném rozsahu, oprávněnost a vhodnost příloh, grafická úprava	C
Původnost práce, přínos k rozvoji oboru	C
Celkové hodnocení diplomové práce (A-F)	C

Vlastní slovní hodnocení teoretické diplomové práce:

V první kapitole nesoucí název „Dialóg a história vzniku (význam, formy)“ se Lívia snaží naplnit hned několik cílů: Vysvětlit lingvistický pohled na problematiku mezilidského dialogu, definovat a kategorizovat scény filmového dialogu, a vedle toho – jakoby v druhém plánu – ustanovit metodologii svojí vlastní práce a vypořádat se s odbornou literaturou. Čtenáři práce ovšem znesnadňuje orientaci v textu právě tím, že od sebe příliš neodděluje dialog jako tradiční prostředek mezilidské komunikace a filmovou reprezentaci takového dialogu. To se zdá nejvíce problematické právě v podkapitole 2.3 nesoucí název „Analýza dialógu a atributy audiovizuálneho dialógu“, kde kombinuje nástroje pro analýzu tradičního dialogu s těmi pro analýzu audiovizuálního dialogu. Kombinace těchto nástrojů není sama o sobě nemožná, ale je nutné ji lépe ukotvit v metodologii.

Lívia proto například představuje tři hlavní atributy dialogu („iniciativa“, „dominance“, „symetria a asymetria“), a operuje s nimi v následující podkapitole, ale v druhé části práce – tedy v samotné analýze dialogových scén ve filmu Komuna – je používá vyloženě jen sporadicky. V podkapitole 2.4 „Naratívne funkcie filmového dialógu“, Lívia vysvětluje rozdíly mezi třemi hlavními typy dialogu ve filmu: Sice fundovaně ovšem čtenář by jistě ocenil, kdyby definice byly pro jasnější představu doplněny konkrétními příklady z filmu Komuna (či z jiných Vinterbergových filmů).

Nyní k metodologii: Lívia správně v první kapitole uvádí ty výrazové prostředky, které jí budou sloužit k následné analýze dialogických pasáží filmu Komuna. Nalezneme zde ovšem i větu, která se nejeví jako pravdivá: „Cieľom tejto analýzy je načrtnúť, aké pravidla platia pri nakrúcaní dialógu.“ Lívia ve své práci totiž žádná pravidla nenačrtává, naopak je pokládá za apriori daná jako tomu je kupříkladu v případě pravidla osy. Autorka využívá literaturu, kterou můžeme rozdělit do tří tematických okruhů: Knihy a eseje zabývající se mezilidskou komunikací, knihy dotýkající se problematiky filmového dialogu, a vedle toho knihy-učebnice, které slouží k výuce stříhové skladby (Kučera, Reisz, Labík). Očekával bych však, že právě poslední skupinu literatury se autorka pokusí vyhodnotit poněkud uceleněji, a to právě z hlediska toho, jak se jejich autoři-pedagogové vztahují ke stříhu dialogické scény ve filmu. Lívia z těchto pasáží přitom cituje, ale příliš nesystematicky. Domnívám se, že způsob a rozsah zájmu těchto autorů o danou problematiku, mohl Lívii vést k přesnějšímu vymezení svého analytického přístupu k předmětu práce, a k objasnění toho, v čem je tento její vlastní způsob přínosný a nový. V neposlední řadě by jí takové zpracování literatury mohlo poskytnout i argumenty pro jinak nepodložené tvrzení, že „filmový dialóg (...) do hĺbky študuje len málokto“.

Kapitola o Thomasi Vinterbergovi se mi jeví jako poměrně nadbytečná. Obzvláště také proto, že se v charakteristice jeho tvorby Lívia omezuje na výčet ocenění, které Vinterbergovy filmy posbíraly na filmových festivalech. Celá tato kapitola by se v daném pojetí spíše lépe vyjímalá v poznámkovém aparátu. (To by ji ovšem bakalářská práce Lívie Slimákové musela obsahovat.)

V třetí části práce se již Lívia pouští do sebevědomé analýzy výrazových prostředků (s důrazem na stříh) dvou výrazných scén ve filmu Komuna. Vzhledem k nadprůměrné úrovni analýzy, se zde omezím pouze na několik málo kritických postřehů. Z hlediska předmětu práce, který neřeší vztah mezi režisérem a stříhačem, není nutné, aby zde autorka tuto problematiku s odvoláním na vlastní zkušenost rozváděla (str. 22). Také podle mě není nutné, aby zde autorka vysvětlovala funkci triády Jana Kučery, kterou nepřesně označuje za „určitý štýl radenia záberov“ (str. 29). Jde totiž o všeobecný nešvar, kdy studenti stříhové skladby mají potřebu u výrazného případu triády vykřikovat: „He! A zde vidíme triádu!“ a zapomínat na to – jak píše Kučera – , že „každé dílo, které je dobře vypracováno, se skládá ze soustavy triádových buněk.“ To jinými slovy znamená, že práce s triádami nepředstavuje žádný styl, ale naopak podmínku kvalitního díla. Daleko více jsem předpokládal, že se Lívia naopak pokusí na dialogické scény (obzvláště v případě těchto dvou, kde se rozhovoru účastní až deset postav) aplikovat Kučerův systém vedení řad a souřadí.

Musím se také pozastavit u způsobu, jakým Lívia ve své práci cituje: V textu, přímo za citací, uvádí v závorkách pouze příjmení autora citátu a rok publikování knihy ze které je citát čerpán. Tento způsob by odpovídal tzv. harvardské citační normě, ale to pouze za předpokladu, že by v závorkách autorka uvedla i číslo strany. Až v závěru své práce Lívia uvádí kompletní bibliografické informace i spolu s čísly stran. Neuvádí ovšem ani zde ve všech případech přesné strany a často pouze jejich rozmezí jako například str. 145-170 či str. 18-70. Tento způsob citování se bohužel jeví jako nedostatečný a není mi jasné, proč ho Lívia zvolila.

Závěrem bych chtěl ještě zmínit, že Lívia v rámci metodologie vysvětluje pojmy analýzy a syntézy. Druhý pojem ji ovšem příliš nezajímá a věnuje se převážně analýze. V té se jeví jako velmi

zručná. Její práce ovšem celkově postrádá nějaké výraznější závěry, které by nově syntetizovaly právě ty poznatky, které se jí pomocí analýzy podařilo rozkrýt. Ty by mohly vést nejen k obohacení čtenáře, ale zejména i autorky samotné.

Práci doporučuji k obhajobě.

Datum:

Podpis: